

Brüssel, 3.12.2018
COM(2018) 793 final

2018/0408 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

**seisukoha kohta, mis võetakse Euroopa Liidu nimel
transpordiühenduse piirkondlikus juhtimiskomitees
teatavate transpordiühenduse asutamise lepingu rakendamisega seotud personali- ja
eelarveküsimuste osas**

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU SISU

Käesolevas ettepanekus käsitletakse otsust, millega määratakse kindlaks Euroopa Liidu nimel transpordiühenduse asutamise lepinguga loodud piirkondlikus juhtimiskomitees võetav seisukoht seoses selliste otsuste kavandatud vastuvõtmisega, milles käsitletakse teatavaid transpordiühenduse asutamise lepingu rakendamisega seotud personali- ja eelarveküsimusi ning mis on asjakohased transpordiühenduse alalise sekretariaadi töö alustamiseks.

2. ETTEPANEKU TAUST

2.1 Transpordiühenduse asutamise leping

Pärast allkirjastamist kohaldatakse transpordiühenduse asutamise lepingut ajutiselt vastavalt selle artikli 41 lõikele 3. 25. oktoobriks 2018 olid Albaania, Bosnia ja Hertsegoviina, endine Jugoslaavia Makedoonia vabariik, Kosovo* (edaspidi „Kosovo“), Montenegro ja Serbia transpordiühenduse asutamise lepingu ratifitseerinud. Liidu puhul on ajutine kohaldamine ette nähtud nõukogu otsusega transpordiühenduse asutamise lepingu Euroopa Liidu nimel allkirjastamise ja selle ajutise kohaldamise kohta¹.

Euroopa Liit on transpordiühenduse asutamise lepingu osaline.

2.2 Piirkondlik juhtimiskomitee

Piirkondlik juhtimiskomitee, mis moodustatakse transpordiühenduse asutamise lepingu artikli 24 alusel, vastutab transpordiühenduse asutamise lepingu haldamise eest ja tagab lepingu nõuetekohase rakendamise. Selleks annab piirkondlik juhtimiskomitee soovitusi ja võtab vastu otsuseid transpordiühenduse asutamise lepingus sätestatud juhtudel. Piirkondlik juhtimiskomitee teeb eelkõige järgmist:

- a) valmistab ette ministrite nõukogu töö;
- b) otsustab tehniliste komiteede moodustamise üle;
- c) annab soovitusi ja võtab vastu otsuseid vastavalt transpordiühenduse asutamise lepingule;
- d) võtab uute ELi õigusaktide vastuvõtmise korral asjakohaseid meetmeid, eelkõige transpordiühenduse asutamise lepingu I lisa läbivaatamise teel;
- e) määrab pärast ministrite nõukoguga konsulteerimist ametisse alalise sekretariaadi direktori;
- f) võib ametisse nimetada ühe või mitu alalise sekretariaadi asedirektorit;
- g) kehtestab alalise sekretariaadi suhtes kohaldatavad eeskirjad;

* Kõnealune nimetus ei piira seisukohti staatuse suhtes ning on kooskõlas ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooniga 1244 (1999) ja Rahvusvahelise Kohtu arvamusega Kosovo iseseisvusdeklaratsiooni kohta.

¹ ELT L 278, 27.10.2017, lk 1.

- h) võib teha otsuse eelarvesse tehtavate maksete läbivaatamise kohta;
 - i) võtab vastu transpordiühenduse asutamise lepingu aastaeelarve;
 - j) võtab vastu otsuse, milles täpsustatakse eelarve täitmise ning raamatupidamisarvestuse esitamise, auditeerimise ja kontrollimise menetlust;
 - k) teeb otsuseid lepinguosaliste vahel tekkinud vaidluste kohta;
 - l) võtab vastu üldpõhimõtted seoses juurdepääsuga transpordiühenduse asutamise lepingu alusel või selle raames moodustatud organite valduses olevatele dokumentidele;
 - m) võtab vastu aastaaruandeid, et anda ministrite nõukogule ülevaade üldvõrgu rakendamisest;
 - n) määrab teatavate liidu õigusaktide puhul kindlaks tähtjad ja viisid, mida Kagu-Euroopa lepinguosalistel sõlmides ülevõtmisel peavad järgima.
- Piirkondlikku juhtimiskomiteesse kuulub iga lepinguosalise üks esindaja ja üks asendusliige. Vaatlejana võivad osaleda kõik ELi liikmesriigid. Piirkondlik juhtimiskomitee teeb otsuseid ühehäälselt.

2.3 Piirkondliku juhtimiskomitee kavandatavad aktid

Nõukogu otsuse eelnõu puudutab selliste piirkondliku juhtimiskomitee otsuste vastuvõtmist, milles käsitletakse teatavaid transpordiühenduse asutamise lepingu rakendamisega seotud personali- ja eelarveküsimusi ning mis on asjakohased transpordiühenduse alalise sekretariaadi töö alustamiseks.

Kavandatavad otsused muutuvad lepinguosalistele õiguslikult siduvaks kooskõlas transpordiühenduse asutamise lepingu artikli 24 lõikega 1 koostoimes artiklitega 30 ja 35.

Eelarve

Sissemaksed transpordiühenduse eelarvesse on esitatud transpordiühenduse asutamise lepingu V lisas. Liidu osa moodustab 80 % eelarvest ja ülejäänud 20 % saadakse Lääne-Balkani osalistelt.

EL on eraldanud transpordiühenduse alalise sekretariaadi toetamiseks rahalisi vahendeid kahe otsusega: 2017. aastal **1,0 miljon eurot** (otsus C(2017) 5343 final, 27.7.2017, millega võeti vastu mitut riiki hõlmav tegevusprogramm aastaks 2017) ja 2018. aastal **2,0 miljonit eurot** (otsus C(2018) 5074 final, 31.7.2018, millega võeti vastu mitut riiki hõlmav tegevusprogramm aastaks 2018). Liidu poolt kättesaadavaks tehtud rahalised vahendid ulatuvad **3,0 miljoni euron**ile.

Kuna direktorit ei ole veel ametisse nimetatud, võeti 2019. aasta eelarve kehtestamisel arvesse alalise sekretariaadi personali järkjärgulist ametisse nimetamist. Eelarve peaks katma alalise sekretariaadi loomise ja selle jooksvad kulud. Tuleks märkida, et vastavalt transpordiühenduse ja Serbia vahelise peakorterilepingu I lisale peab vastuvõttev riik Serbia tagama alalisele sekretariaadile tasuta tööruumid, mööbli ja turvalisuse. Selleks et katta direktori ja asedirektori värbamise kulusid ning teatavaid alalise sekretariaadi loomisega seotud kulusid, mida ei käsitleta vastuvõtva riigiga sõlmitud peakorterilepingus, tehti ettepanek panna eelarve täitmise kohustus ajutiselt komisjonile. Piirkondliku juhtimiskomitee

otsuse eelnõu transpordiühenduse 2019. aasta eelarve ning komisjonile eelarvepädeva institutsiooni volituste andmise kohta on esitatud nõukogu otsuse eelnõu I lisas.

Värbamist, töötingimusi ja geograafilist tasakaalustatust käsitlevad eeskirjad

Alalise sekretariaadi töötajate värbamist, töötingimusi ja geograafilist tasakaalustatust käsitlevates eeskirjades sätestatakse kõigi töötajate, sealhulgas alalise sekretariaadi kõrgema juhtkonna (direktor ja asedirektor) värbamise põhieeskirjad. Need põhinevad energiaühenduse sekretariaadi asjakohastel eeskirjadel ja neid muudetakse vajaduse korral, võttes arvesse energiaühendusega seoses saadud kogemusi ja transpordiühenduse eripära.

Piirkondliku juhtimiskomitee otsuse eelnõu eeskirjade kohta, milles käsitletakse sekretariaadi töötajate värbamist, töötingimusi ja geograafilist tasakaalustatust, on esitatud nõukogu otsuse eelnõu II lisas.

Alalise sekretariaadi personalieeskirjad

Personaleeskirjade eesmärk on tagada, et sekretariaat saaks värvata töötajaid, kes vastavad transpordiühenduse kõrgetele pädevuse, tõhususe ja usaldusväärsuse standarditele. Personaleeskirjad põhinevad suurel määral energiaühenduse sekretariaadi personaleeskirjadel ja neid muudetakse vajaduse korral, võttes arvesse energiaühendusega seoses saadud kogemusi ja transpordiühenduse eripära.

Piirkondliku juhtimiskomitee otsuse eelnõu sekretariaadi personaleeskirjade kohta on esitatud nõukogu otsuse eelnõu III lisas.

Alalise sekretariaadi direktori ja asedirektori vabade ametikohtade teated

Direktor vastutab transpordiühenduse asutamise lepingu eelarve täitmise eest ja alalise sekretariaadi nõuetekohase toimimise eest. Asedirektor vastutab alalise sekretariaadiga seotud finants- ja personaliküsimuste eest. On oluline tagada, et mõlemale ametikohale esitavad taotluse kõrgelt kvalifitseeritud ja kogenud kandidaadid. Vabade ametikohtade teadetes on ära toodud vastavad nõuded.

Piirkondliku juhtimiskomitee otsuse eelnõu sekretariaadi direktori ja asedirektori vabade ametikohtade teadete kohta on esitatud nõukogu otsuse eelnõu IV ja V lisas.

Alalise direktori ja asedirektori värbamise alustamine ei välista võimalust teha vajaduse korral ettepanek nimetada ametisse direktori kohusetäitja, kelle ülesanne on tagada enne alalise direktori ametisse asumist sujuv üleminek Kagu-Euroopa transpordivaatluskeskuselt (SEETO), kelle volitused lõpevad 31. detsembril 2018, transpordiühendusele ja hoolitseda alalise sekretariaadi tehnilise sisseseadmise eest.

3. LIIDU NIMEL VÕETAV SEISUKOHT

On oluline, et piirkondlik juhtimiskomitee võtab vastu transpordiühenduse asutamise lepingu rakendamiseks vajalikud otsused, eelkõige need, mis on vajalikud alalise sekretariaadi töö alustamiseks. Kuna liit on transpordiühenduse asutamise lepingu osaline, siis on vaja määrata kindlaks liidu seisukoht.

Seoses sellega tuleb meeles pidada, et transpordiühenduse asutamise leping on üks teguritest, mis võib aidata tugevdada piirkondlikku koostööd Lääne-Balkani riikidega, nagu on

selgitatud komisjoni esitatud nõukogu otsuse ettepanekus transpordiühenduse asutamise lepingu allakirjutamise kohta [COM(2017)324 (final), punkt „Üldine taust“].

4. ÕIGUSLIK ALUS

4.1 Menetlusõiguslik alus

4.1.1 Põhimõtted

Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 218 lõikes 9 on sätestatud, et „[n]õukogu võtab komisjoni [...] ettepaneku põhjal vastu otsuse, millega [...] kehtestatakse lepingus sätestatud organis liidu nimel võetavad seisukohad, kui asjaomasel organil tuleb vastu võtta õigusliku toimega akte, välja arvatud õigusaktid, millega täiendatakse või muudetakse lepingu institutsioonilist raamistikku“.

Mõiste „õigusliku toimega aktid“ hõlmab akte, millel on õiguslik toime asjaomase organi suhtes kehtiva rahvusvahelise õiguse normide alusel. Siia hulka kuuluvad ka sellised õiguslikud vahendid, mis ei ole rahvusvahelise õiguse kohaselt siduvad, aga mis „võivad mõjutada otsustavalt liidu seadusandja vastu võetud õigusaktide sisu“².

4.1.2 Kohaldamine käesoleval juhul

Piirkondlik juhtimiskomitee on lepinguga, nimelt transpordiühenduse asutamise lepinguga loodud organ.

Aktid, mille piirkondlik juhtimiskomitee peab vastu võtma, on õigusliku toimega aktid. Piirkondlik juhtimiskomitee on volitatud kehtestama alalise sekretariaadiga seotud eeskirjad vastavalt transpordiühenduse asutamise lepingu artiklile 30 ning nimetama ametisse direktori ja ühe või mitu asedirektorit. Lisaks on piirkondlik juhtimiskomitee transpordiühenduse asutamise lepingu artikli 35 kohaselt volitatud vastu võtma eelarve. Tulenevalt nende iseloomust ja arvestades piirkondliku juhtimiskomitee tegevust reguleerivat rahvusvahelist õigust, sisaldavad need eeskirjad elemente, mis mõjutavad transpordiühenduse asutamise lepingu osaliste ja seega ka liidu õiguslikku olukorda. Seega on nendel eeskirjadel õiguslik toime.

Direktori ja asedirektori ametisse nimetamisega seoses puudutab piirkondliku juhtimiskomitee kavandatud otsus seni üksnes vastavaid vabade ametikohtade teateid. Nendel teadetel on aga samuti õiguslik toime, kuna nendes kehtestatakse kriteeriumid, mida tuleb ametisse nimetamise puhul järgida.

Kavandatavad aktid ei täienda ega muuda transpordiühenduse asutamise lepingu institutsioonilist raamistikku.

Seega on esildatud otsuse menetlusõiguslik alus ELi toimimise lepingu artikli 218 lõige 9.

4.2 Materiaalõiguslik alus

4.2.1. Põhimõtted

ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohase otsuse materiaalsoiguslik alus sõltub eelkõige selle kavandatava akti eesmärgist ja sisust, mida liidu nimel võetav seisukoht puudutab. Kui kavandatava aktiga taotletakse kahte eesmärki või reguleeritakse kahte valdkonda ning üht neist võib pidada peamiseks või ülekaalukaks, samas kui teine on kõrvalise tähtsusega, peab

² Kohtuotsus, Euroopa Kohus, 7. oktoober 2014, Saksamaa vs. nõukogu, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, punktid 61–64.

ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohasel otsusel olema üksainus materiaaõiguslik alus, st peamise või ülekaaluka eesmärgi või valdkonna tõttu nõutav õiguslik alus.

Kui kavandatava aktiga taotletakse mitut eesmärki või reguleeritakse mitut valdkonda, mis on üksteisega lahutamatult seotud ning millest ükski ei ole võrreldes teistega kõrvalise tähtsusega, tuleb erandina nimetada ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohase otsuse materiaaõigusliku alusena mitu vastavat õiguslikku alust.

4.2.2. Kohaldamine käesoleval juhul

Kavandatavad aktid on vajalikud transpordiühenduse asutamise lepingu nõuetekohaseks toimimiseks. Transpordiühenduse asutamise lepingu eesmärgid ning osad hõlmavad maantee-, raudtee- ja siseveetransporti, mis on ELi toimimise lepingu artikliga 91 hõlmatud transpordiliigid, ning meretransporti, mis on hõlmatud ELi toimimise lepingu artikli 100 lõikega 2. Tulenevalt selle horisontaalsest laadist hõlmab kavandatav akt kõiki neid elemente. Kõik need elemendid on omavahel lahutamatult seotud ja ükski neist ei ole võrreldes teistega kõrvalise tähtsusega.

Seetõttu moodustavad esildatud otsuse materiaaõigusliku aluse järgmised sätted: ELi toimimise lepingu artikkel 91 ja artikli 100 lõige 2.

4.3 Kokkuvõte

Esildatud otsuse õiguslik alus peaks olema ELi toimimise lepingu artikkel 91 ja artikli 100 lõige 2 koostoimes ELi toimimise lepingu artikli 218 lõikega 9.

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

**seisukoha kohta, mis võetakse Euroopa Liidu nimel
transpordiühenduse piirkondlikus juhtimiskomitees
teatavate transpordiühenduse asutamise lepingu rakendamisega seotud personali- ja
eelarveküsimuste osas**

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 91 ja artikli 100 lõiget 2
koostoimes artikli 218 lõikega 9,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) Liit allkirjastas transpordiühenduse asutamise lepingu vastavalt nõukogu otsusele (EL) 2017/1937³.
- (2) Transpordiühenduse asutamise lepingu artikli 41 lõike 3 kohaselt kohaldatakse kõnealust lepingut ajutiselt alates 9. oktoobrist 2017 Euroopa Liidu, Albaania Vabariigi, Bosnia ja Hertsegoviina, endise Jugoslaavia Makedoonia vabariigi ning Kosovo*, Montenegro ja Serbia Vabariigi vahel.
- (3) Transpordiühenduse piirkondlik juhtimiskomitee (edaspidi „juhtimiskomitee“) võtab vastu otsuseid teatavate eelarve- ja personaliküsimuste kohta, et tagada transpordiühenduse asutamise lepingu rakendamine.
- (4) On asjakohane määrata kindlaks liidu nimel juhtimiskomitees võetav seisukoht, kuna sellised otsused on transpordiühenduse alalise sekretariaadi töö alustamiseks vajalikud ja neil on liidu jaoks õiguslikud tagajärjed.
- (5) Komisjonile transpordiühenduse eelarve esialgseks täitmiseks kavandatud volituste andmine ei muuda sellele institutsioonile aluslepingutega antud volituste põhiolendust,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Liidu nimel transpordiühenduse piirkondlikus juhtimiskomitees võetav seisukoht põhineb piirkondliku juhtimiskomitee otsuste eelnõudel, mis on lisatud käesolevale otsusele.

Otsuste eelnõude väiksemates muudatustes võivad liidu esindajad piirkondlikus juhtimiskomitees kokku leppida ilma nõukogu täiendava otsuseta.

³ Nõukogu 11. juuli 2017. aasta otsus (EL) 2017/1937 transpordiühenduse asutamise lepingu Euroopa Liidu nimel allkirjastamise ja selle ajutise kohaldamise kohta (ELT L 278, 27.10.2017, lk 1).

* Kõnealune nimetus ei piira seisukohti staatuse suhtes ning on kooskõlas ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooniga 1244 (1999) ja Rahvusvahelise Kohtu arvamusega Kosovo iseseisvusdeklaratsiooni kohta.

Artikkel 2

Käesolev otsus on adresseeritud komisjonile.

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*